

Broszura informacyjna dla beneficjentów Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki”

Możliwości uzyskania wsparcia finansowego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność)

Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 na lata 2014–2020

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki”

Stara Rossocha 1 96-200 Rawa Mazowiecka

tel. 46 814 50 18 kom. 695 700 565, 691 555 426

e-mail: biuro@krainarawki.eu

www.krainarawki.eu

WSTĘP

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki” powstało w 2006 roku i obejmuje obszar 9 sąsiadujących ze sobą gmin położonych w województwie łódzkim i mazowieckim: Biała Rawska, Cielądz, Kowiesy, Puszcza Mariańska, Rawa Mazowiecka, Regnów, Sadkowice, Wiskitki i Żelechlinek.

LGD „Kraina Rawki” powstało, aby aktywizować społeczności lokalne do wspólnego działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Krótko o programie...

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020 (PROW 2014-2020) został opracowywany na podstawie przepisów Unii Europejskiej. Program jest wkomponowany w całościowy system polityki rozwoju kraju.

Celem głównym PROW 2014 -2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Najważniejsze akty prawne:

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z późniejszymi zmianami (dalej zwane „rozporządzeniem”).
- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Ustanawiające wspólne przepisy dotyczące europejskiego funduszu rozwoju regionalnego, europejskiego funduszu społecznego, funduszu spójności, europejskiego funduszu rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz europejskiego funduszu morskiego i rybackiego (dalej zwane „rozporządzeniem nr 1303/2013”).

ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (RLKS)

Przystąpiliśmy do realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR), w ramach działania Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Działanie LEADER, czyli wspierany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS), jest działaniem oddolnym wdrażanym przez lokalne grupy działania.

RLKS zachowuje podstawowe założenia metody LEADER, czyli:

- 1) oddolność (szeroki udział społeczności lokalnej w tworzeniu i realizacji strategii),
- 2) terytorialność (lokalna strategia rozwoju przygotowana dla danego, spójnego obszaru),
- 3) zintegrowanie (łączenie różnych dziedzin gospodarki, współpraca różnych grup interesu),
- 4) partnerstwo (lokalna grupa działania jako lokalne partnerstwo, w którym uczestniczą różne podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego),
- 5) innowacyjność (w skali lokalnej),
- 6) decentralizację zarządzania i finansowania,
- 7) sieciowanie i współpracę (wymiana doświadczeń i rozpowszechnianie dobrych praktyk).

Działanie RLKS umożliwia lokalnym społecznościom inicjowanie, podejmowanie i realizację w sposób partycypacyjny działań rozwojowych odpowiadających na potrzeby społeczne i gospodarcze obszaru. Realizacja podejścia RLKS przyczyni się do zrównoważonego rozwoju lokalnego, który jest ważnym elementem efektywnego wykorzystania zasobów i potencjału regionu oraz zwiększenia aktywności społeczności lokalnej i rozwoju społeczno-gospodarczego.

Dla obszaru LGD „Kraina Rawki”, przy udziale społeczności lokalnej, przedsiębiorców i samorządów, została opracowana Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Lokalną na lata 2014–2020, zwana także LSR. W opracowanej strategii określone zostały kierunki działań, na które LGD „Kraina Rawki”

ogłasza konkursy i przyznaje dofinansowania dla operacji, które realizują założone w LSR cele oraz wpływają na osiągnięcie zakładanych wskaźników produktów i rezultatów.

LSR dostępna jest na stronie internetowej www.krainarawki.eu w zakładce LSR.

W ramach budżetu przeznaczanego na realizację strategii, przewidziane zostały środki na:

- podejmowanie działalności gospodarczej,
- rozwój mikro i małych przedsiębiorstw,
- projekty w zakresie niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej, zachowania dziedzictwa lokalnego oraz promocji obszaru.
- granty na: rozwój niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej, wzmacnianie kapitału społecznego, zachowanie dziedzictwa lokalnego oraz promocja obszaru.

Zachęcamy do szczegółowego zapoznania z warunkami ubiegania się o środki dla w/w zakresów.

DOFINANSOWANIE KROK PO KROKU...

Bezpłatne wsparcie doradcze w LGD:

- zapoznaj się z broszurą i wstępnie zweryfikuj, czy Twój pomysł kwalifikuje się do otrzymania dofinansowania,
- umów się na bezpłatne doradztwo w biurze LGD i skonsultuj swój pomysł na biznes.

Nabór wniosków o przyznanie pomocy:

- zapoznaj się z ogłoszeniem i wszystkimi dokumentami dotyczącymi naboru,
- przygotuj dokumentację aplikacyjną – możesz liczyć na wsparcie biura LGD, ale nie zrobimy tego za Ciebie,
- złóż kompletny wniosek wraz z wymaganymi załącznikami w biurze LGD w terminie wskazanym w ogłoszeniu.

Po 10 dniach roboczych od dnia zakończenia naboru możesz spodziewać się wezwania do złożenia uzupełnień/wyjaśnień do wniosku. Będziesz miał na to 7 dni kalendarzowych. W terminie do 60 dni od dnia zakończenia naboru wniosków otrzymasz informację o rozstrzygnięciu konkursu.

Jeśli Twój wniosek nie zostanie wybrany do dofinansowania lub nie zmieści się w limicie dostępnych środków, a Ty nie zgadzasz się z oceną, masz prawo do wniesienia protestu.

Jeśli Twój wniosek został wybrany do dofinansowania i mieści się w limicie środków, w ciągu 4 m-cy możesz spodziewać się wezwania do wyjaśnień/ uzupełnień wniosku od Samorządu Województwa Łódzkiego, na złożenie których będziesz miał 7 dni. Następnie czeka Cię podpisanie umowy o przyznaniu pomocy.

Przeczytaj uważnie umowę, zapoznaj się z wymaganiami dotyczącymi wypłaty dofinansowania, przestrzegania wszystkich postanowień, a w przypadku zaistniałych zmian/opóźnień/niezgodności lub jakichkolwiek wątpliwości niezwłocznie kontaktuj się z nami.

Pamiętaj, że to nie wybór operacji do dofinansowania, a zrealizowanie operacji zgodnie z umową daje Ci gwarancję uzyskania dofinansowania.

ROZWIJANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

- Czy jesteś podmiotem będącym mikro lub małym przedsiębiorstwem i spełniasz warunku otrzymania pomocy de minimis?
- Czy miejsce oznaczone adresem, pod którym podmiot wykonuje działalność gospodarczą zgodnie z CEiDG/KRS znajduje się na obszarze objętym LSR, tj. na obszarze jednej z gmin członkowskich LGD „Kraina Rawki” (Biała Rawska, Cielądz, Kowiesy, Puszcza Mariańska, Rawa Mazowiecka, Regnów, Sadkowice, Wiskitki i Żelechlinek)?
- Czy w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku do LGD podmiot wykonywał łącznie przez co najmniej 365 dni działalność gospodarczą oraz nadal ją wykonuje?

- Czy ewentualną pomoc na podejmowanie działalności otrzymałeś wcześniej niż 2 lata przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy na rozwój działalności?

PODEJMOWANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

- Czy jesteś pełnoletnim obywatelem UE?
- Czy zamieszkujeś na obszarze objętym LSR tj. na obszarze jednej z gmin członkowskich LGD „Kraina Rawki” (Biała Rawska, Cielądz, Kowiesy, Puszcza Mariańska, Rawa Mazowiecka, Regnów, Sadkowice, Wiskitki i Żelechlinek)? Zameldowanie stałe lub czasowe.
- Czy nie podlegasz ubezpieczeniu w KRUS z mocy ustawy i w pełnym zakresie, chyba że podejmujesz działalność gospodarczą dotyczącą produkcji artykułów spożywczych lub produkcji napojów?
- Czy w okresie 3 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku nie wykonywałeś działalności gospodarczej tzn. nie była wpisana do CEIDG?

DODATKOWE WARUNKI PRYZNANIA POMOCY DLA PODEJMUJĄCYCH I ROZWIJAJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ:

- 1) podmiot powinien posiadać numer identyfikacyjny nadany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- 2) operacja zakłada realizację inwestycji na obszarze objętym LSR tj. na obszarze jednej z gmin członkowskich LGD „Kraina Rawki”,
- 3) w przypadku planowania inwestycji trwale związanych z nieruchomością, wymagane jest posiadanie tytułu prawnego wraz ze zgodą właściciela/właścicieli na realizację operacji i zachowania jej trwałości w chwili składania wniosku o przyznanie pomocy. Za operacje trwale związane z nieruchomością należy uznać także operacje polegające na zakupie urządzeń/maszyn wymagających posadowienia,
- 4) nieruchomość, w której realizowana będzie operacja musi posiadać adekwatny do rodzaju działalności sposób użytkowania,
- 5) koszty kwalifikowane operacji nie mogą być współfinansowane z innych środków publicznych,
- 6) koszty kwalifikowane operacji nie mogą być ponoszone wcześniej niż po podpisaniu umowy dofinansowania,
- 7) realizacja operacji powinna przebiegać w nie więcej niż 2 etapach, a jej rozliczenie powinno nastąpić w terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2022r.,
- 8) operacja jest uzasadniona ekonomicznie i będzie realizowana zgodnie z załączonym do wniosku biznesplanem,
- 9) minimalna całkowita wartość operacji wynosi nie mniej niż 50 tys. zł, a w przypadku podejmowania działalności gospodarczej min. 70 % kwoty premii wydatkowane jest na koszty kwalifikowalne operacji,
- 10) podmiot ubiegający się o dofinansowanie wykaże, że:
  - a) realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych,
  - b) wszystkie działania podejmowane w ramach operacji są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa krajowego, prosimy o zwrócenie szczególnej uwagi na:
    - prawo budowlane - pamiętajmy, że prowadząc działalność gospodarczą, jesteśmy traktowani jak podmiot quasi publiczny, co skutkuje koniecznością zgłaszania zamiaru wykonania robót budowlanych, w przypadkach, które mogą nie dotyczyć osób prywatnych;
    - ustawę o bezpieczeństwie żywności i żywienia;
    - wszelkie działalności regulowane lub wymagające koncesji, pozwoleń;
    - przepisy dotyczące ochrony środowiska, w szczególności w zakresie uzyskania decyzji środowiskowej, jeżeli jej wydanie jest wymagane przepisami odrębnymi.

ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Wnioskodawca

- posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować, lub
- posiada zasoby odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, lub
- posiada kwalifikacje odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, jeżeli jest osobą fizyczną, lub
- wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować.

Najważniejsze zobowiązania wynikające z umowy przyznania pomocy dla rozwijania działalności gospodarczej:

- utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, a osoba, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, zostanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę,
- utrzymanie co najmniej 1 miejsca pracy przez 3 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.

Wysokość i forma wsparcia w ramach rozwijania działalności gospodarczej:

- pomoc ma formę refundacji poniesionych kosztów,
- wysokość pomocy nie może przekroczyć 300 000,00 zł na jednego beneficjenta w okresie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,
- dofinansowanie do 70 % kosztów kwalifikowanych,
- całkowita wartość operacji nie może być niższa niż 50 000,00 zł,
- maksymalna wysokość pomocy i % dofinansowania określone są w ogłoszeniu o naborze.

PODEJMOWANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Najważniejsze zobowiązania wynikające z umowy przyznania pomocy dla osób podejmujących działalność gospodarczą:

- podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 roku – Prawo przedsiębiorców, oraz
  - a) zgłoszenie się do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podlegania tym ubezpieczeniom lub
  - b) utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, i zatrudnienie osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę, a także utrzymania tego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne;
- działalność musi być prowadzona łącznie co najmniej 2 lata w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia, w którym upływają 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.

Wysokość i forma wsparcia dla osób podejmujących działalność gospodarczą:

- pomoc przyznawana w formie premii
- kwota pomocy określona w LSR dla podejmowania działalności gospodarczej wynosi 70 000,00 zł,
- kwota pomocy określona w LSR dla podejmowania działalności gospodarczej w zakresie usług noclegowych przez osoby z grupy defaworyzowanej wynosi 80 000,00 zł.

Pomoc jest wypłacana po podpisaniu umowy przyznania pomocy w dwóch transzach:

- 1) Pierwsza transza pomocy obejmuje 80% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent:
  - a) złożył wniosek o wpis działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, która będzie podjęta we własnym imieniu, do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) i dokonano wpisu tej działalności do CEIDG,

- b) uzyskał pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje, w tym ostateczną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją;
- 2) druga tranza pomocy obejmuje 20% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli:
- a) operacja została zrealizowana zgodnie z biznesplanem,
  - b) beneficjent podjął we własnym imieniu działalność gospodarczą oraz:
    - zgłosił się do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności również w przypadku, gdy korzystał z uprawnienia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub – w przypadku zbiegu tytułu do ubezpieczeń społecznych z powodu objęcia beneficjenta obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu zasiłku macierzyńskiego – zgłosił się do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania tej działalności, lub
    - utworzył co najmniej jedno miejsce pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i zatrudnił osobę, dla której zostało utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę lub zgłosił się do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podlega tym ubezpieczeniom.

KOSZTY KWALIFIKOWANE W RAMACH ROZWIJANIA I PODEJMOWANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ:

- 1) ogólne, o których mowa w art. 45 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1305/2013 w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji,
- 2) zakup robót budowlanych lub usług,
- 3) zakup lub rozwój oprogramowania komputerowego oraz zakup patentów, licencji lub wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych lub znaków towarowych,
- 4) najem lub dzierżawa maszyn, wyposażenia lub nieruchomości,
- 5) zakup nowych maszyn lub wyposażenia, a w przypadku operacji z zakresu zachowania dziedzictwa lokalnego również używanych maszyn lub wyposażenia, stanowiących eksponaty,
- 6) zakup środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą. Zakup środków transportu w wysokości nieprzekraczającej 30% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji, pomniejszonych o koszty ogólne.
- 7) zakup rzeczy innych niż wymienione w pkt 5 i 6, w tym materiałów,
- 8) podatek od towarów i usług (VAT), jeżeli zgodnie z przepisami prawa podmiot nie może w żaden sposób odzyskać podatku VAT .

Koszty kwalifikowane to takie, które są uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne i ponoszone zgodnie z obowiązującymi zasadami dotyczącymi konkurencyjności

Wartość wkładu rzeczowego (art.68 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013).

Wartość pracy własnej ustala się jako iloczyn liczby przepracowanych godzin oraz iloraz przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w drugim roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy i liczby 168.

Za koszty kwalifikowalne nie mogą być uznane koszty bieżące oraz koszty promocji.

ZAKRESY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, KTÓRE NIE PODLEGAJĄ WSPARCIU:

- Działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach,
- górnictwo i wydobywanie,
- działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie,
- przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków,
- wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej,

- produkcja chemikaliów oraz wyrobów chemicznych,
- produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych,
- produkcja metali,
- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz motocykli,
- transport lotniczy i kolejowy,
- gospodarka magazynowa
- zgodnie z obowiązującymi przepisami działalność polegająca na prowadzeniu przedszkoli i szkół nie podlega wsparciu.

UWAGA!!!

Każdy projekt składny do LGD musi być zgodny z realizacją LSR, tj. wpisywać się w cel ogólny i szczegółowy oraz realizować wskaźniki określone dla danego przedsięwzięcia z LSR. Projekt musi także spełniać lokalne kryteria wyboru dla danego zakresu, na podstawie których będzie dokonywana ocena i wybór wniosków przez RADĘ LGD.

Wszyscy wnioskodawcy zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o przyznanie pomocy są zobowiązani do zrealizowania zobowiązań wynikających z Lokalnych Kryteriów Wyboru.